

Rekordmånga dör av metadon och Subutex

Text: Pelle Olsson©

(Publicerat i Narkotikafrågan nr 1, 2013)

Anna Fugelstad, psykolog och medicine doktor i rättsmedicin, har nyligen publicerat en ny rapport över antalet akuta narkotikadödsfall 1994-2011. Den utgår från forskningsregistret Toxreg som helt bygger på toxikologiska rådata, vilka rutinmässigt tas på rättsmedicinskt undersökta dödsfall. Fugelstad skriver att 93 procent av alla onaturliga/våldsamma dödsfall bland personer under 65 år undersöks rättsmedicinskt i Sverige. Det innebär att majoriteten av alla akuta narkotikarelaterade dödsfall återfinns i Toxreg.

Hon påpekar att Toxregs viktigaste uppgift är att redovisa trender och inte det totala antalet narkotikarelaterade dödsfall. Det man missar är till exempel dödsfall på grund av sjukdomar och organskador som uppstått genom missbruket. Dessa antal ökar i takt med att missbrukarna blir äldre.

Statistiken i Toxreg redovisas efter den drog som anses ha en dominerande roll för dödsfallet. Det innebär att opiater - heroin, metadon och buprenorfin (=Subutex) - dominerar över amfetamin och kokain, som i sin tur dominerar över GHB och ecstasy. Dödsfall där man endast funnit THC, men ingen annan illegal drog, klassificeras som cannabisrelaterade.

I Fugelstads rapport kan man utläsa att det totala antalet narkotikadöda har mer än fördubblats sedan 1994, från 191 dödsfall till 487 2011. Dubbelt så många dör idag av narkotika som i trafiken.

Den största skulden till ökningen är metadon och buprenorfin, som sammanlagt skördade 152 dödsoffer jämfört med 9 metadondödsfall 1994. Ökningen stämmer väl överens med att allt fler heroinmissbrukare får dessa droger som substitutionsbehandling. Heroindödsfall, 143 , har inte ökat alls sedan under de senaste 15 åren. Dödsfall av amfetamin, 79, och kokain, 9, har inte heller ökat i statistikserien. THC har däremot ökat och ligger sedan några år på runt 60 dödsfall. Övriga droger, främst fentanyl svarar för rekordhöga 48 dödsfall 2011.

Alkohol över 0,2 promille finns med i 25-40 procent av dödsfallen och kan vara en bidragande orsak.

Pelle Olsson

Källa: Fugelstad. *Utvecklingen av akuta narkotikadödsfall 1994-2011*. Karolinska Institutet. Institutionen för klinisk neurovetenskap.